

**ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS
KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2023 m. vasario 10 d. Nr. V-38
Svėdasai

Vadovaudamasi Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 dienos įsakymu Nr. V-229 „Dėl rekomendacijų dėl krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“:

1. **T v i r t i n u** Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos krizių valdymo tvarkos aprašą (pridedamas).

2. **P r i p a ž i s t u** netekusiu galios Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo- Vaižganto gimnazijos 2018 m. balandžio 23 d. direktoriaus įsakymą Nr. V-57 „Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos Krizių valdymo aprašo patvirtinimo“.

Direktorė

Kristina Dilienė

PATVIRTINTA
Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-
Vaižganto gimnazijos direktoriaus 2023
m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-38

ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos (toliau – Gimnazija) krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato krizių valdymą Gimnazijoje, krizių valdymo Gimnazijoje komandos (toliau – Gimnazijos komandos) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su gimnazijos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija), Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija – Anykščių rajono savivaldybe (toliau – Savivaldybė) ir psichologinės pagalbos teikėju(-ais) krizės Gimnazijoje metu.

2. Krizės valdymas Gimnazijoje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos komanda, Komisija, Savivaldybė ir (ar) psichologinės pagalbos teikėjas(-ai), siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Gimnazijos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229 „Dėl rekomendacijų dėl krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“.

3. Visi pagalbą įvykus krizei Gimnazijoje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Gimnazijos bendruomenės ar atskiro jos nario veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Gimnazijos bendruomenės dalį (toliau – krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

4. Krizės valdymą Gimnazijoje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanți specialistų grupė – Gimnazijos komanda, kuri yra sudaryta iš Gimnazijos administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės Gimnazijoje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų.

5. Gimnazijos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuoti ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

6. Gimnazijos komanda sudaroma iš 5–7 narių. Gimnazijos komandai vadovauja Gimnazijos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau – Gimnazijos komandos vadovas). Gimnazijos komandą sudaro: Gimnazijos komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

7. Gimnazijos komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Gimnazijos administracijos darbuotojai, mokytojai ir / ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas). Gimnazijos komandos nariai gali būti ir Komisijos nariais. Gimnazijos komandos sudėtį tvirtina Gimnazijos vadovas.

8. Gimnazijos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

8.1. kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

8.2. įvykus krizei kartu su Komisija konsultuojasi su Savivaldybės ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

8.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

8.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

9. Gimnazijos komandos narių funkcijos:

9.1. Gimnazijos komandos vadovas:

9.1.1. vadovauja Gimnazijos komandos darbui;

9.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Gimnazijos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Gimnazijos darbuotojas;

9.1.3. užtikrina, kad Gimnazijos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

9.1.4. rūpinasi, kad Gimnazijos komandos nariai ir kiti Gimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

9.1.5. inicijuoja Gimnazijos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Gimnazijos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniam klausimams (Gimnazijos komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

9.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Savivaldybę, savivaldybės Švietimo skyrių, prireikus – kitas institucijas, (pvz. savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

9.1.7. įvykus krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Gimnazijos bendruomenei (Gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

9.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Gimnazijos komandą ir Komisiją;

9.1.9. informuoja Gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

9.1.10. iškviečia psichologinės pagalbos teikėją(-us), informuoja Savivaldybę;

9.1.11. mokinio ir (ar) Gimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

9.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

9.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus Gimnazijos bendruomenės narius, bendrą Gimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

9.2.2. bendradarbiaudamas su Savivaldybe, savivaldybės Švietimo skyriumi organizuoja psichologinės pagalbos Gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

9.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją(-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja Gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

9.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

9.3.1. reguliariai atnaujina Gimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Gimnazijos komandos nariams ir Gimnazijos bendruomenei;

9.3.2. bendradarbiaudamas su Komisija, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Savivaldybe, savivaldybės Švietimo skyriumi ir Gimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Gimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Gimnazijos komandos vadovui;

9.3.3. konsultuoja Gimnazijos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

9.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

9.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

9.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Gimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

9.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

9.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

9.5.3. numato vietą (-as) Gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

9.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

10. Gimnazijos komanda ir Komisija susitaria dėl funkcijų pasiskirstymo, atsižvelgiant į Gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašą.

**ANYKŠČIŲ R. JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS
KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS**

(Data)

1. Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę gimnazijoje, nedelsdamas informuoja Gimnazijos komandos vadovą:

Gimnazijos direktorę Kristiną Dilienę, tel. Nr. (8 682) 17 194.

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą:

Gimnazijos direktoriaus pavaduotoją ugdymui Gražiną Gvozdaitę, tel. Nr. (8 687) 25 215.

2. Gimnazijos komandos vadovas susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Gimnazijos bendruomenei.

3. Gimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Gimnazijos komandos ir Komisijos posėdį.

4. Gimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

4.1. Gimnazijos komandos darbui vadovauja direktorė Kristina Dilienė, tel. Nr. (8 682) 17 194.

4.2. psichologinę pagalbą organizuoja – soc. pedagogė Gitana Tulušienė, tel. Nr. (80604) 40 882;

4.3. komunikaciją valdo – direktoriaus pavaduotoja ugdymui Gražina Gvozdaitė, tel. Nr. (8 687) 25 215;

4.4. saugumo priemonės organizuoja – ūkvedys Stanislovas Žekonis, tel. Nr. (8 626) 40 219;

4.5. pirmąją medicininę pagalbą organizuoja – bendruomenės slaugytoja Aldona Saliamonienė, tel. Nr. (8 678) 16 631

5. Gimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Anykščių rajono savivaldybę, savivaldybės Švietimo skyrių. Švietimo skyriaus vyriausiąją specialistę Nijolę Prancevičienę, tel. Nr. (8 616) 11 875.

6. Gimnazijos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

6.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Gimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....
.....
.....
.....
.....

6.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos Gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją(-us) ir informuojama Savivaldybė.

Psichologinės pagalbos teikėjo(-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas: Anykščių švietimo pagalbos tarnyba, tel. Nr. (8 381) 58142, mob. 8 607 49 951, el. paštas info@anyksciuspt.lt

6.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskirioms Gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), gimnazijos

darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

6.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

6.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdam krizės valdymo veiksmus;

6.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi Gimnazijos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys Gimnazijos bendruomenės nariai);

6.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su Savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

6.8. numato kito Gimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.

7. Apie krizę informuojama Gimnazijos bendruomenė.

8. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

9. Pasirūpinama, kad visiems Gimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

10. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.,

11. Gimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
